

AKADEMİSYEN VE SOSYAL SORUMLULUK

Prof. Dr. Fazilet Aksu

Ç.Ü. Tıp Fakültesi

YDÜ Tıp Fakültesi

Sosyal Sorumluluk

- Bireyleri toplum yanlısı, ahlaklı ve medeni davranmaya özendiren bir değer yönelimi
- Sosyal sorumluluk kurumların ve bireylerin içinde yaşadığı toplumdaki sorunlara karşı duyarlı olması ve sorunların çözümü amacıyla faaliyette bulunmasıdır. Bu faaliyetler ayni, maddi destekler ve gönüllülük faaliyetleri olabilir.
- **Sosyal Sorumluluk Davranışı**, doğrudan hiçbir yarar beklemezsiniz gönüllü olarak yapılan bir davranış

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Klasik sosyal sorumluluk

- Şirketlerin sosyal sorumluluğunun hissedarlarına mümkün olan en yüksek miktarda para kazandırmak Milton Friedman (1970)
- Yasalara uygun davranmak koşuluyla ekonomik performansın maksimize edilmesi Şahin (2005)

Modern sosyal sorumluluk

- Örgütlerin toplumu olumsuz şekilde etkileyebilecek etkinliklerden kaçınması ile sınırlı değil, aynı zamanda kurumların toplumsal hayatı olumlu etkileyecek etkinliklerde bulunması (Eilbert ve Parket1973)
- Kuruluşların, çeşitli operasyonlarının sosyal paydaşlarına karşı ne tür çevresel, ekonomik ve sosyal etkiler yarattığını ölçmeleri, yaratılan olumsuz etkileri azaltacak ve daha da önemlisi, toplumun ve kuruluşun aynı anda gelişmesine katkı sağlayabilecek işlemleri hayata geçirmeleri (Chandler)

Kurumsal modern sosyal sorumluluk

- İşletmelerin topluma katkı amaçlı olarak, devletin belirlediği yasal zorunlulukları yerine getirmesi ve kar elde ederek varlığını sürdürmesi sonucunda çalışanlarının iş imkânlarını devam ettirmesi, bunu yaparken aynı zamanda çalışan ve müşteri haklarını gözetmesi, çevreye, toplumsal sorunlara duyarlı olması ve sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlere katkıda bulunmasıdır
 - Yasalara uygun davranmak
 - Çalışanlarının haklarını gözetmek
 - Toplum üzerinde olumsuz etki yaratabilecek faaliyetlerden kaçınmak
 - Topluma olumlu katkıda bulunmak

Kurumların sosyal sorumluluk çerçevesinde dört temel etkinlik alanı (Aydın 2001):

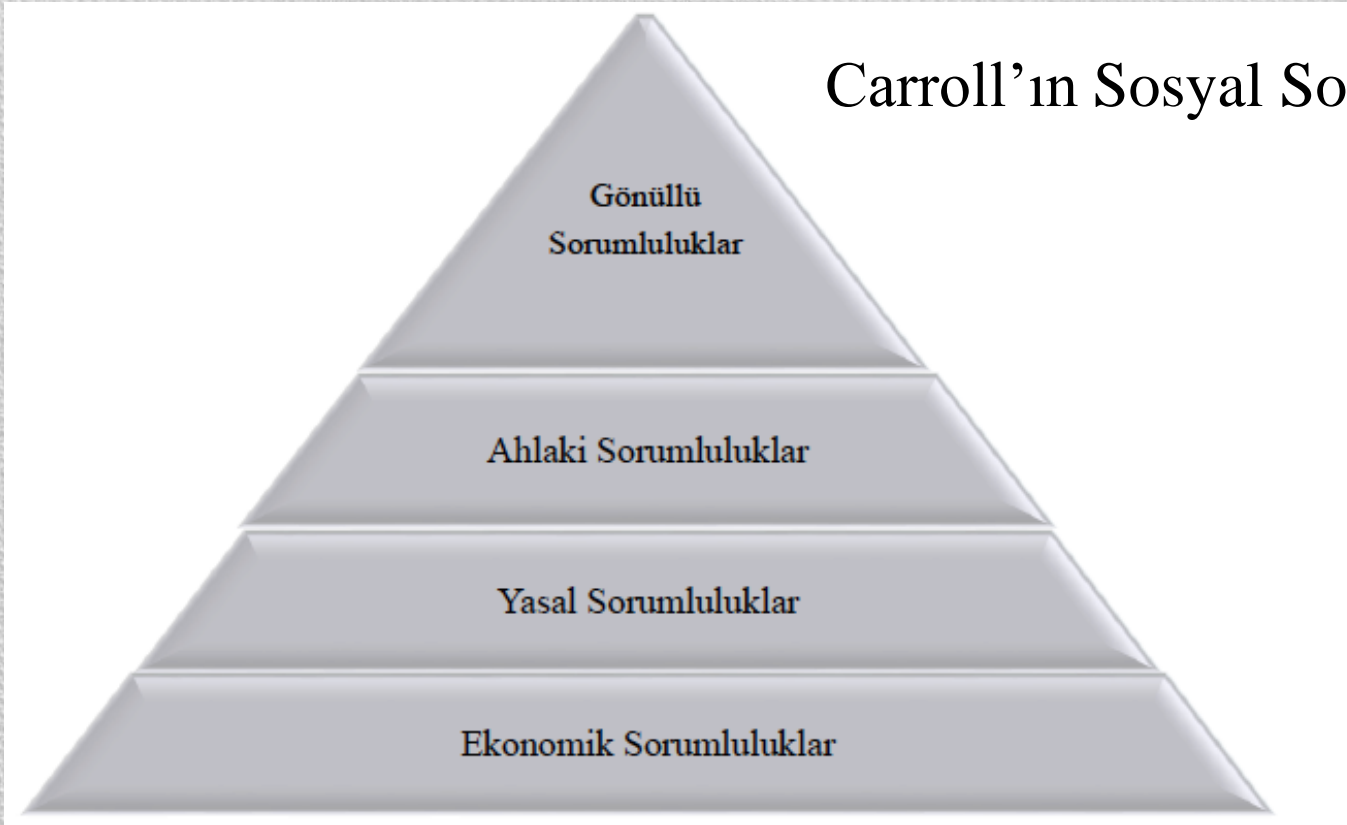
Toplumsal yardım,

Dezavantajlı kesimlerin desteklenmesi,

Çalışan ilişkileri

Çevre koruma

Carroll'ın Sosyal Sorumluluk Piramidi

Kurumların **Ekonomik sorumluluğu**, kazanç elde etmeleri ve bu sayede varlıklarını sürdürebilmeleri;

Yasal sorumlulukları, kanunlara uymaları ve içinde buldukları topluma karşı yasal sorumluluklarını yerine getirmeleri;

Etik sorumlulukları, yasalara uymanın ötesinde sorumluluk almaları ve iş etiğine uygun davranmaları

Gönüllü sorumlulukları kurumsal bağışlar ya da hayırseverlik faaliyetleri ile buldukları topluma katkı sağlamalarıdır Carroll (2001)

Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (URL3,2016)

- Kurumsal sosyal sorumluluğun temel prensipleri 4 Başlıkta
- **İnsan Hakları**
 - İlke 1: İş dünyası, ilan edilmiş insan haklarını desteklemeli ve haklara saygı duymalı. İlke 2: İş dünyası, insan hakları ihlallerinin suç ortağı olmamalı
- **Çalışma Standartları**
 - İlke 3: İş dünyası, çalışanların sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemeli. İlke 4: Zorla ve zorunlu işçi çalıştırma uygulamasına son verilmeli. İlke 5: Her türlü çocuk işçi çalıştırılmasına son verilmeli. İlke 6: İşe alım ve işe yerleştirmede ayrımcılığa son verilmeli.
- **Çevre**
 - İlke 7: İş dünyası, çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemeli. İlke 8: Çevresel sorumluluğu arttıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek vermeli. İlke 9: Çevre dostu teknolojilerin gelişmesini ve yaygınlaşmasını desteklemeli.
- **Yolsuzlukla Mücadele**
 - İlke 10: İş dünyası, rüşvet ve haraç dahil her türlü yolsuzlukla savaşmalı.

Bireysel Sosyal Sorumluluk

- **Bireysel sosyal sorumluluk**, bireyin içinde yaşadığı toplumda gözlemlediği sorunların çözümüne katkıda bulunması olarak tanımlanabilir. Bu katkı, yapılabilecek ayni ve maddi katkılar kadar gönüllü faaliyetleri de içermektedir
- Bireylerin toplumsal sorunların bilincinde olması, toplumun değerlerine uygun hareket etmesi ve herhangi bir karşılık beklemeden gönüllü faaliyetlerde bulunmasıdır (Eraslan, 2011)
 - **Gönüllülük** temelinde gerçekleşmesi,
 - Bireylerin toplumsal hayatta olanların farkında olması,
 - Duyuşsal bir süreç içermesi ve **öğretilebilir olması**,
 - **Bir proje yönetimi ve iş birliği süreci olması**,
 - Toplumun eğitim, çevre gibi genel alanlarının yanı sıra hayvan hakları, engelliler, kadın hakları gibi özel alanlarına yönelik gerçekleşmesi

Gönüllülük

- Birleşmiş Milletler Dünya Gönüllülüğün Durumu Raporu'na (2011) göre gönüllülük;
- “Özgür iradeyle ve dayanışma ruhu içinde, herhangi bir maddi karşılık beklemeksizin kamu yararına katkıda bulunma arzusu”
- Gönüllülük özünde “toplumun gelişimine olumlu bir katkı çabası” özelliğini korumaktadır.
- Gönüllülüğün toplumsal yaşama katkısı noktasında fikir birliği vardır.
- Göz önünde olan veya olmayan pek çok soruna dikkat çekilmesinde ve
- çözüm üretilmesinde “gönüllülük” önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Özellikle kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler, göçmenler gibi dezavantajlı gruplara ve afetler, çevre, eğitim, sağlık gibi temel konulara yönelik olarak “gönüllü faaliyetler” topluma önemli derece katkı sağlamaktadır.

Türkiye'de Sosyal Sorumluluk

- Türkiye'de sosyal sorumluluk ve sosyal girişimcilik çalışmalarında gelişme var, ancak nitelik ve nicelik açısından istenendüzeyde değil.
- Türkiye'de faaliyet gösteren dernek ve vakıflar çoğunlukla toplumsal dayanışma, yardımlaşma ve sosyal hizmetler alanında faaliyet göstermektedir.
- Vakıfların sadece % 1,28'i demokrasi hukuk-insan hakları gibi savunuculuk faaliyetlerinde bulunmaktadır. Ancak bu alana yönelik faaliyetlerin daha fazla ve etkin olması ülkelerin gelişmelerinde en temel unsurlardan biri olan demokrasi kültürünün gelişebilmesi için önemlidir.
- Türkiye'de bağışçılık oranı %10, gönüllülük oranı %4'tür. 146 ülke içinde 137. sırada (CAF Dünya Bağışçılık Endeksi 2012 verileri).
- Veriler gönüllülük noktasında ciddi sıkıntılar bulunduğunu çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu noktada **STK, özel sektör ve kamu, üniversite işbirliği önemlidir.**

Eğitimsel sosyal sorumluluk

- Eğitim kurumlarının, hayat kalitesini artırmak amacıyla düşük maliyetli birtakım faaliyetlerde bulunma yoluyla gerçekleştirdiği toplumsal kalkınmaya y6nelik etik m6kemmeliyetten esinlenen g6n6ll6 abaları (Bhagat 2011)

Üniversitelerin Sosyal Sorumluluğu

- Üniversitelerin tüm paydaşların beklentilerini karşılamayı hedefleyen etik ve şeffaf bir tutum içerisinde topluma aktif katılım sağlayarak tüm hizmet ve faaliyetlerini toplumun ihtiyaçları ile bütünleştirmesi (Esfijani 2013)
- Üniversitelerin eğitim hizmetlerini etik bir yaklaşım ile vermeleri ve hem öğrenci hem de akademisyenleri toplumda sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmaya teşvik ederek sorumlu vatandaşlık duygusu geliştirmeleri (Vazquez ve diğ 2014)

Üniversitelerin Sosyal Sorumluluğu

- Üniversite sosyal sorumluluğu bir toplumsal hareket felsefesidir ve üniversitelerin sosyal, ekolojik, teknik ve ekonomik ilerlemeyi sürdürmek amacıyla hem yerel halk hem de dünya halkıyla bütünleşmek için etik bir anlayış içinde olması gerekir (Chen ve diğ 2015)
- Üniversite topluluğunun (öğrenciler, öğretim üyeleri ve idari personel) icraatlarına dair, üniversitenin meydana getirdiği eğitimsel, bilişsel, işe dayalı ve çevresel etkilerin sorumluluk sahibi bir anlayışla yönetilmesi yoluyla sağlanan ve sürdürülebilir insan gelişimini desteklemek amacıyla toplumla interaktif bir diyalog içerisinde gerçekleştirilen bir etik kalite politikası (Reiser 2008)

Sosyal Sorumluluk Eğitimi

- Eğitim, bilimsel, teknolojik, siyasal, psikolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel amaçları bulunan çok yönlü bir girişimdir (Dinçer 2003)
- Eğitim hem bireylerin hem de tüm insanlığın yaşam kalitesini artırmada anahtar rol oynamaktadır.
- Öğrencilere yalnızca teorik alan bilgisi kazandırmayı hedefleyen bir eğitim sisteminin, yaşam kalitesini artırmak için yeterli olması mümkün değildir. Bu katkıyı sağlayabilmesi için **eğitimin bireylere, başkalarının bakış açılarını dikkate alma, ahlaki muhakeme yapabilme, geniş topluluklara katkıda bulunma** gibi özellikleri kapsayan sosyal sorumluluk bilincini de kazandırması gerekmektedir
- Çağdaş Eğitimin Temel Amaçları (Şişman, 2006)
 - **Problem çözme yeteneği gelişmiş, bilgiye ulaşma yöntemlerini tanıyan, analitik düşünme becerisi kazanmış, bilgilenme istekliliğini sürekli canlı tutan öğrenciler yetiştirmek, öğrenciyi ekip çalışmasına yöneltmek ve tüm öğrenme süreci boyunca öğrencilerin aktif olmasını sağlamak**

Sosyal Sorumluluk Eğitimi

- Sosyal sorumluluk kendiliğinden gerçekleşmez; istek, ilgi ve zaman gerektirir (Berman 1990) ???
- Sosyal sorumluluğun eğitime entegre edilmesi, yani öğrencilerin farklı değerleri anlamalarına ve eylem becerisi kazanmalarına yardımcı olmak içi son derece zor fakat anlamlı bir iştir, bu içi bu denli anlamlı kılan, öğrencilerin olaylara bizzat dâhil olduklarında, meselelerin karmaşıklığını daha iyi idrak etmeleri ve aktif katılım sağlayarak bir fark yaratabileceklerini görmeleridir (Çetindamar ve Hopkins 2008).

Sosyal Sorumluluk Eğitimi

- Bu dűşünceden hareketle, okulların öğrencilere teorik alan bilgisinin yanı sıra, sosyal sorumluluğu deneyimleme olanakları sunmasının da son derece önemli olduğu söylenebilir. Eđitim dönemi boyunca sosyal sorumluluk etkinliklerinde aktif görev alma, sorunların çözümüne katkıda bulunabileceğini fark etme ve bu katkıyı sağlamak için gerekli becerileri edinme fırsatı bulan bir öğrenci, hayat boyu sürececek bir kazanım elde etmiş olacaktır. Bu kazanım bireyin kendisi, yakın çevresi ve içinde yaşadığı toplum için olduğu kadar dünyanın daha iyi bir yer olması için de büyük önem taşımaktadır.

Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Sorumluluk ve Sosyal Girişimcilik Süreçlerine Katılımı

- Dünya Üniversitelerinin Akademik Sıralaması Listesi'ne göre 2012'de ilk 10 üniversite arasında yer alan üniversitelerin sosyal sorumluluk alanında yaptıkları çalışmalar incelendiğinde gönüllülük faaliyetlerinin ağırlıklı olarak öğrenci toplulukları, topluma hizmet merkezleri ve dersler aracılığıyla yürütüldüğü görülmüştür. Özellikle Batı'lı toplumlarda sayıları ve etkinlikleri yüksek olan sivil toplum örgütleri, öğrenciler için önemli bir gönüllülük alanıdır. Birçok öğrenci henüz daha üniversite öncesinden başlayarak belirli bir sivil toplum örgütünde gönüllülük yapma pratiği elde edebilmektedir.

Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Sorumluluk ve Sosyal Girişimcilik Süreçlerine Katılımı: TÜRKİYEDE DURUM

• 2012 Verileri

Üniversite	Devlet	Vakıf	Vakıf Meslek Yüksek okulu	Kulüp/T opluluk	Toplam kulüp	Öğrenci Konseyi üniversit	THUdersi Olan üniversite
168	103	65	7	145	5.810	155	91

Toplumsal Hizmet Uygulamaları (THU) dersleri, Yükseköğretim Genel Kurul kararıyla Eğitim Fakültelerinde uygulanması uygun görülen yönerge ile yasal zemine kavuşmuştur (TOG Rapor).

THU Dersleri, TDP

- Yasal düzenlemenin yalnızca eğitim fakültelerini kapsıyor olması bir eksikliklerdir. Zira toplumsal hizmet konusu yalnızca eğitim fakültelerini kapsamayacak kadar önemli bir konudur.
- Toplumsal Duyarlılık Projeleri (TDP) ise, henüz tüm üniversitelerde yaygınlaşmamıştır. Bazı üniversitelerde TDP tüm öğrencilerin alması gereken bir ders değil; sosyal sorumluluk projelerini yürüten öğrencilerin gönüllü katılım sağladığı bir birim ya da öğrenci topluluğu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Projelerin tüm üniversitelerde yaygınlaştırılması ve öğrenci katılımının artırılması için gerekli olan çalışmalara hız verilmesi önem arz eden bir konudur.

Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Sorumluluk ve Sosyal Girişimcilik Süreçlerine Katılımı

- Öğrencilerin en yaygın olarak üye oldukları topluluklar sosyal hizmetler, insan hakları, kültür, sanat ve çevre alanında faaliyet gösteren topluluklardır.
- Üniversite dışı sosyal sorumluluk ve gönüllülük faaliyetleri örnekleri: TGV, TOG, TEMA, TEGV, HABİTAT, ÇYDD gibi STK larda binlerce üniversite öğrencisi gönüllü olarak çalışmaktadır. Sayıca yetersiz olmakla birlikte bu örgütler, gönüllü ile çalışma deneyimleri, kapasitelerinin büyüklüğü, toplumun farklı kesimleri ile öğrencilerin buluşmalarını sağlayabilme gibi konulardaki başarıları nedeniyle öğrenciler ve toplum için çok önemli bir rol oynamaktadır.

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİNDE YER ALMANIN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

- YÜKSEK LİSANS TEZİ
- **Amaç:** Üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda, sosyal sorumluluk projelerine katılmanın öğrencilerin duygu, düşünce ve davranışları üzerindeki etkilerini belirlemektir.
- **Yöntem:** Türkiye'de bulunan sekiz yükseköğretim kurumunda eğitim görmekte olan 56 öğrenci ile nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.
- **Araştırma sonuçları:**
- Öğrencilerin büyük bölümünün yükseköğrenim öncesinde sosyal sorumluluk konusunda bilgi ve deneyim sahibi değil
- yükseköğrenimleri sırasında sosyal sorumluluk projelerinde yer almış olmanın duygu, düşünce ve davranışlarını etkileyip etkilemediği sorusuna %98 oranında evet cevabı vermişlerdir

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİNDE YER ALMANIN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

- Katılımcılar, bu faaliyetlerin duygu, düşünce ve davranışları üzerindeki etkilerini tanımlarken ‘sosyal sorumluluk projelerine katılmaya devam etme isteği/kararı’, ‘farkındalık kazanma’, ‘mutluluk/vicdani rahatlama’, ‘bilinçlenme’, ‘sosyal çevrede daha dikkatli/sorumlu davranma’, ‘tecrübelerini paylaşma/etrafındaki insanları teşvik etme’, ‘farklı hayatları tanıma’, ‘empati becerisi kazanma’, ‘ön yargıların kırılması’, ‘mevcut durumundan memnuniyet duyma/şükretme’, ‘aile bireylerine karşı daha dikkatli/sorumlu davranma’, ‘yardım etmeyi öğrenme’, ‘israftan kaçınma’, ‘duyarlılık kazanma’, ‘korkuları yenme’, ‘kariyer/iş’ ve ‘çevre edinme’ ifadelerini kullanmışlar.
- Araştırma sonucunda, katılımcıların yükseköğrenim döneminde öncelikle engelli bireyler, sokak hayvanları, yaşlılar, çocuklar ve kadınlar ile ilgili sosyal sorumluluk projeleri yürütülmesini gerekli gördükleri belirlenmiştir.

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİNDE YER ALMANIN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

- Araştırma sonucunda, katılımcıların yükseköğrenim döneminde öncelikle engelli bireyler, sokak hayvanları, yaşlılar, çocuklar ve kadınlar ile ilgili sosyal sorumluluk projeleri yürütülmesini gerekli gördükleri belirlenmiştir.

A stylized, light blue illustration of a plant with a central stem, several large leaves, and a cluster of small, round buds or flowers on the left side, set against a dark blue background.

Örnek Çalışmalar

UÇAN BALON ÇOCUK VE
GENÇLİK DERNEĞİ
ÖRNEĞİ

Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Derneği

- **Kuruluş:** Temmuz1996 (Adana Sokak Çocukları Derneği adıyla), 14.11.20092dan beri: Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Derneği
- **Hedef Kitle:** Öncelikle sokakta yaşayan ve çalışan çocuklar olmak üzere risk altında yaşayan çocuklar ve gençler
- **Vizyon ve misyonu:** Acıma ve acındırma mantığıyla değil, nedene yönelik olarak öncelikle sokakta yaşayan/çalışan çocuklar olmak üzere risk altında yaşayan yaşayan çocuk ve gençlerin sorunlarına yaklaşmak,
- Akılcı çözüm önerileri üretmek, çeşitli projelerle bu önerileri uygulamaya koymak,
- Toplumun bu konudaki umutsuzluğunu ve olumsuz önyargılarını kırmak. İlgili diğer kurumlarla işbirliği yapmak.

•

Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Derneği

Etkinlikler

• *EGİTİM FAALİYETLERİ*

- Okula yönlendirme ve destek
- Dernekte Özel Dersler ve takip
- Dersane
- Burs ve diğer nakdi destekler
- ÖSS hazırlık, başvuru takip işlemleri (2006- 2015 yıllarında dernekten eğitim desteği alarak üniversiteyi kazanan toplam 43 öğrenci)
- Açık öğretime (ilköğretim, lise) kayıt işlemleri ve eğitim desteği
- Meslek eğitim ve okuma-yazma kursları
- Kütüphane
- Dernek içi eğitim (eğiticilerin eğitimi ve bilgisayar eğitimi)
- Sokak Çocukları konusunda araştırma yapmak isteyenler için dernek tarafından verilen destek
- Çeşitli kurumlarda konferanslar ve eğitim seminerleri

Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Derneği

Etkinlikler

- *SAĞLIK FAALİYETLERİ*
- Aşı (hepatit, bçg, tetanoz),
- Muayene (genel sağlık ve diş taramaları)
- Madde bağımlısı çocuk ve gençlere destek
- Psikolojik destek

Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Derneği

Etkinlikler

- *ÇOCUKLARIN VE AİLELERİN GÜNLÜK İHTİYAÇLARINA YÖNELİK DESTEKLER*
- *AİLE ZİYARETLERİ*
- Yemek
- Giysi, Ayakkabı, Okul gereksinimleri vb
- Bakım-Temizlik
- Evi olmayan sokakta yaşayan çocuk/genç ve ailelere yardım
- Askere giden gençlere destek

PROJELER

12 AB

1 BM

2 Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve
Dayanışma Vakfı

1 Dernek ve diğer STK kaynakları

- AB, BM, SRAP vb Programları kapsamında yürütölen Projeler
- Dernek ve diğer STK özkaynaklarıyla yürütölen projeler

PROJELER

- **SOKAKTAN GELECEĞE (Sokakta Yaşayan/Çalışan Çocuklara Mesleki Beceri Kazandırma ve Sosyal Uyum Projesi):** 2005-2006, Adana Valiliği İl Özel İdaresi ve Çukurova Üniversitesi, AB Hibe Programı, 172 Çocuk ve Genç, Projede Kaportacılık, Karo-Seramik Döşemeciliği, Organik Çilek yetiştiriciliği, Alabalık ve Akvaryum Balıkları Üretimi, Kebap ve Tatlıcılık, Mevsimlik Çiçek Yetiştiriciliği ve Bahçıvanlık alanlarında eğitim, **Türkiye’de ilk Kamu, STK, Üniversite İşbirliği**
- **AYDINLIK YARINLAR (Sosyal Riski Azaltma-SRAP Projesi):** 2007, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı hibe programı, 50 genç, Organik tarım (fide-fidan yetiştiriciliği), Büro Yönetimi ve sekreterlik, Tatlı-pasta yapımı, Antik mozaik, Marangozluk eğitimleri

PROJELER

- **ADANA AVRUPA KÜLTÜR FESTİVALİ**, 2007, Litvanya Erdvest Sanat grubu, Adana Genç İşadamları Derneği, 10 Genç, Türkiye-Avrupa arasında kültürel işbirliği oluşturmak, kültürel değerler aracılığıyla ülkelerarası tanıtım ve işbirliğini artırmak, AB katılım öncesi süreçte Türkiye'nin tanınmasını artırmak, AB Hibe Programı
- **NEGATİFTEN POZİTİFE KAYNAK PROJESİ**, 2008, Adana Sanayi Odası ortaklığı, Birleşmiş Milletler hibe desteği,, Projeyle 15-24 yaş arası 10 gence kaynakçılık eğitimi verilmiştir. Sertifika alan 10 kursiyer işe yerleştirilmiştir
- **ÇUGIAD'LA UÇAN BALONLAR İŞ DÜNYASINA: 2009**, Çukurova Genç İşadamları Derneği (ÇUGIAD) ortaklığı, 10 genç kıza “Büro Yönetimi ve Sekreterlik” eğitimi verilmiştir. Proje dernek olanakları ve ÇUGIAD maddi katkısı ile gerçekleştirilmiştir.

PROJELER

- **İŞTE BİZ (Adana'da Yaşayan İşsiz Genç ve Kadınların İstihdamının Meslek ve İş Uyumu Eğitimiyle Desteklenmesi Projesi)**, 2010, Çukurova GIAD, 30 genç (23 E, 7 K), Aşçılık, Grafikerlik, Kaynakçılık, AB Hibe Programı
- **ÇERÇEVE DIŞI KARELER:ÇOCUK ŞİDDET VE SUÇLULUĞUNA SON** , 2008, Çukurova GIAD, Fotoğrafçılık ve Savunuculuk eğitimi alan 10 genç, AB Hibe Programı
- **ÇOCUK HAKLARI VE DEMOKRASİ ATÖLYELERİ: 2009**, Çukurova Genç İşadamları Derneği (ÇUGIAD) ortaklığı, 11-18 yaş arası 20 çocuk, atölye çalışmaları gerçekleştirildi (Demokrasi, çocuk hakları, insan hakları, resim, kompozisyon, spor, tenis ve engellilerle kaynaşma gezileri, AB Hibe Programı)

PROJELER

- **ADANA'DA YAŞAYAN GENÇ İŞSİZLERİN İSTİHDAMINA YÖNELİK MESLEK, GENEL BECERİ, REHBERLİK VE UYUM EĞİTİMLERİ: İŞTEYİZ, 2016-2017,** Çukurova Üniversitesi, Adana Sanayi Odası, Adana Sürdürülebilir Kalkınma Çevre Tüketici Koruma ve Kültür Derneği, 15-27 yaş arasında 40 gence meslek, genel beceri ve rehberlik-danışmanlık eğitimleri, Aşçılık, Yiyecek-İçecek Servisi, Otel Ön Büro, Otel Kat Hizmetleri, Oto Bakım-Onarım, Muhasebe ve Finans, Web ve Grafik Tasarımı, Bilgi Yönetimi ve Raporlama eğitimleri, AB Hibe Desteği
- **MEASURABLE DEVELOPMENT PROJECT, 2017, Çukurova Kalkınma Ajansı,** Ajans ile STK'lar arasındaki diyalogu güçlendirmek, Ajans tarafından TR62 bölgesinde KOBİ'lere ve STK'lara sağlanan mali yardımların etkililiğini artırmak ve sivil toplumun ihtiyaçlarına uygun, gerçekten tasarlanmış mali yardım programlarını sağlamak, EB Hibe Programı

PROJELER

- **GENÇLİK KENTSEL HAREKET LABORATUVARI: DEZAVANTAJLI GENÇLERİN KAMUSAL ALAN KARAR VERME PROGRAMLARINA KATILIMI ARACILIĞIYLA SİVİL TOPLUM DİYALOĞUNA DAHİL EDİLMESİ, 2019**, Development Policy Foundation (Kalkınma Politikası Vakfı), Tüvana Okuma İstekli Çocuk Eğitim Vakfı (TOÇEV), Kamuoyu görüşünün alınarak yer tespiti yapıldı, problem tanımlandı, topluluğun geri bildirimini alındı, eko/kentsel çalışmalar çalıştayları gerçekleştirildi. Mimari Laboratuvar düzenlendi.
- Adana'da Uçan Balon Spor tesisinde engellilerin de çalışabileceği şekilde çevre halkının kullanabileceği bir bitki yetiştirme alanı oluşturuldu.
- AB Hibe Programı

DESTEK PROJELERİ

- Derneğimiz başka taraf/kurumların yürüttüğü projelere katılım, danışmanlık gibi destekler vermiştir:
- **Çalışan Çocukların Okullaştırılması:** ILO, Türk-İş
- **Kalkınma İnisyatifi Grubu Kooperatifi SRAP Projesi**
- **Gökten 3 Elma (Bilgisayar Eğitimi) Projesi,** Gençlik Grubu, AB destekli Gençlik projesi
- **Yüzünü Bize Dön Projesi,** Kalkınma İnisyatifi Grubu Kooperatifi, AB destekli Gençlik projesi
- **Çocuk Üniversitesi Projesi,** Çukurova Üniversitesi

KAYNAKLAR

- Friedman, M. (03 September 1970). The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits. The New York Times Magazine.
- Carroll, A. B. (2001) The Moral Leader: Essential for Successful Corporate Citizenship. *Perspectives on Corporate Citizenship I*
- URL3, <http://www.globalcompactturkiye.org/global-compact-turkiye/10ilke/>
- Eraslan, L. (2011). Bireysel Sosyal Sorumluluk Ölçeğinin (BSS) Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Aile ve Toplum*, 7(24), 81-91
- Bhagat, L.N. (2011). Educational Social Responsibility. *Siddhant*. 11, 258-264
- Vazquez J.L., Aza C.L., Lanero, A. (2015) Students' Experiences of University Social Responsibility and Perceptions of Satisfaction and Quality of Service. *God. XXVIII, Posebno Izdanje*. 25-39 <http://hrcak.srce.hr/file/202499>
- Chen, S., H., Nasongkhla, J., Donaldson, J., A. (2015) University Social Responsibility (USR): Identifying an Ethical Foundation within Higher Education Institution.
- Şişman, Mehmet. (2006). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dinçer, M. (2003). Eğitimin Toplumsal Değişme Sürecindeki Gücü. *Ege Eğitim Dergisi*. 3,1, 102-111.
- Berman, S. (1990) Educating For Social Responsibility. *Service Learning, General*. Paper 11, 75-80

KAYNAKLAR

- Amarjeet Singh, Akshay Anand, and Nidhi Jaswal, Implementing University/Academicians' Social Responsibility Conceptual Framework in Medical Colleges, *Annals of Neurosciences* 26(3–4) 8–9, 2019
- Üniversitelerde Sosyal Sorumluluk ve Sosyal Girişimcilik Pilot Projesi, TOG Proje Raporu, 2013
- Autonomy, Social Responsibility and Academic Freedom, ED-98/CONF.202/7.12, Paris, August 1998